

ÄLDREOMSORG

Social- och hälsovårdsnämnden

Social- och hälsovårdsavdelningen, t.f. social- och hälsovårdsdirektör Miia Lindström

Camilla Bergman-Kärpijoki, äldreomsorgschef

6300 ÄLDREOMSORG	Bokslut 2018	Ändrad budget 2019	Nämnd 2020	Ändring % 19/20
Försäljningsintäkter	124 896	255 180	123 830	-51,5
Avgiftsintäkter	2 342 872	2 538 000	2 651 108	4,5
Understöd och bidrag	140 373	130 000	240 000	84,6
Övriga verksamhetsintäkter	507 782	543 033	518 602	-4,5
Verksamhetsintäkter	3 115 923	3 466 213	3 533 540	1,9
Personalkostnader	-8 472 550	-8 293 912	-8 548 740	3,1
Köp av tjänster	-3 759 388	-4 393 516	-5 192 472	18,2
Material och varor	-465 842	-425 323	-436 423	2,6
Understöd	-524 642	-511 020	-506 220	-0,9
Övriga verksamhetskostnader	-1 828 501	-1 888 750	-1 912 966	1,3
Verksamhetskostnader	-15 050 923	-15 512 521	-16 596 821	7,0
VERKSAMHETS BIDRAG	-11 935 000	-12 046 308	-13 063 281	8,4

Verksamhet och målsättningar, budget 2020 och planeåren 2021-2022

Äldreomsorgen utvecklas och styrs på basen av lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre, socialvårdslagen, hälso- och sjukvårdslagen och lagen om stöd för närståendevård. Även Pargas stads äldrepolitiska strategi tar fram riktlinjer för utveckling av verksamheten. Den äldrepolitiska strategin är senast godkänd av stadsfullmäktige år 2011, och den är för närvarande under arbete för uppdatering.

Den nationella målsättningen inom äldreomsorgen är att förbättra möjlighet till hemmaboende, och såtillvida bör hemvården och andra stödformer i hemmen fortsättningsvis utvecklas. För att svara på behoven och den snabba utvecklingen behöver vi hitta nya innovativa digitala och administrativa lösningar. Under verksamhetsåren 2020-2021 kommer hemvårdens verksamhet att förändras avsevärt. Verksamheten har i september 2019 övergått till att arbeta i mångprofessionella team, man har tagit i bruk automatisk medicindelning och planerar att starta ett pilotprojekt med läkemedelsrobotar. Dessutom har man sammanställt ett hemförlovningssteam och ett ment-team. Hemförlovningssteamet arbetar med att effektivisera vårdkedjan och minska på onödiga förflyttningar av klienterna. Det kommer även att satsas på att kunderna skall ha möjlighet att bo på effektiviserat boende ända till livets slutskede och personalens kunskap i terminalvård kommer att utökas. Ett tätt samarbete över enhetsgränser är av stor betydelse, speciellt ett samarbete med hälsovården där man tillsammans utvecklar vårdprocessen för de äldre är nödvändigt.

Äldreomsorgen fokuserar på att öka de äldres delaktighet i samhället, att uppmuntra till aktivitet och att minska på ensamhet. Detta sker i ett samarbete mellan hemvården, det nya ment-teamet och med dagverksamheten.

Den övergripande målsättningen inom äldreomsorgen är att förbättra hälsa och välmående, samt öka livskvaliteten hos de äldre.

I anslagen för löner ingår en utökning enligt följande:

2 närvårdare till Björkebo, fältet, nattpersonal. Vårdtyngden har blivit högre även på fältet i Björkebo och det finns ett behov av nattpersonal för att säkra kundernas trygghet.

1 närvårdare till hemvården, som skall arbeta med intensifierad hemvård. Hemvårdens resurser bör ökas, så hemmaboende kan stödas även då kundernas funktionsförmåga och hälsa försämras.

1 kanslist till äldreomsorgens förvaltning. En kansliresurs behövs för att lätta på den allt större arbetsmängden inom äldreomsorgens administration.

Strategiska åtgärder - strategiperioden 2020-2022

Alla serviceformer inom äldreomsorgen baseras på kundens individuella behov. Serviceformerna utvecklas och utvärderas kontinuerligt ur många perspektiv. Vid utvecklingen av verksamheten beaktas i första hand kunden och dess anhöriga. För att styra utvecklingen i rätt riktning skall fokus även läggas på personalen, på deras arbetssituation och arbetsvålmående.

All verksamhet skall vara kundcentrerad och data kring de äldres behov och önskemål insamlas med hjälp av enkäter, kvalitetsspel och direkt dialog med kunderna, samt med hjälp av regelbundna anhörigmöten. Även äldrerådet fungerar som ett språkrör mellan de äldre och beslutsfattarna.

Budgetmotiveringar

Antalet äldre ökar i snabb takt nationellt och så även i Pargas. År 2019 finns det 1 702 personer över 75 år i Pargas och år 2020 är uppskattningen att det kommer att finnas 1 825 personer över 75 år. Den nationella målsättningen inom äldreomsorgen är att förbättra möjlighet till hemmaboende, och så tillvida bör hemvården och andra stödformer i hemmen fortsättningsvis utvecklas. För att svara på behoven och den snabba utvecklingen behöver vi hitta nya innovativa digitala och administrativa lösningar. Förutom att hemvården bör utvecklas, så finns det ett stort behov av effektiviserat serviceboende. För tillfället köper Pargas 51 platser av privata aktörer, och driver 123 platser i egen regi. År 2020 kommer behovet av platser att öka, vilket beaktas i budgeten.

Inkomster

Försäljningsinkomster

Dessa inkomster består främst av ersättningar för kunder som bor i Pargas men vars hemkommun är en annan. Dessa inkomster kommer att sjunka år 2020 i.o.m. att två personer har avlidit.

Avgiftsinkomster

Avgiftsinkomsterna uppskattas öka med ca 113 000 €.

Stöd och understöd

Det har budgeterats 240 000 € för krigsveteraner. Den andel som inte används återbetalas till Statskontoret.

Övriga verksamhetsinkomster

Övriga verksamhetsinkomster omfattar hyror och målsättningen är att alla servicebostäder är uthyrd så nära 100 % som möjligt.

Utgifter

Personalkostnader

Kostnaderna ökar med 2,5 % på grund av ökade personalresurser som baseras på ett behov inom verksamheten.

I anslagen för löner ingår en utökning enligt följande:

2 närvårdare till Björkebo, fältet, nattpersonal. Vårdtyngden har blivit högre även på fältet i Björkebo och det finns ett behov av nattpersonal för att säkra kundernas trygghet.

1 närvårdare till hemvården, som skall arbeta med intensifierad hemvård. Hemvårdens resurser bör ökas, så hemmaboende kan stödas även då kundernas funktionsförmåga och hälsa försämras.

1 kanslist till äldreomsorgens förvaltning. En kansliresurs behövs för att lätta på den allt större arbetsmängden inom äldreomsorgens administration.

Ytterligare har beredskapen i skärgården beaktats i personalkostnaderna, ca 8 064 €/enhet, sammanlagt 32 256 €.

Köp av tjänster

Behovet av effektiviserat boende är stort och kösituationen blir allt svårare. Då det inte finns platser i egen regi, är vi tvungna att köpa platser från privata serviceproducenter. En plats kostar ca 48 000 €/år/person. För budgetår 2020 har budgeterats för 5 platser till, och dessutom beaktats de 5 platser som vi har varit tvungna att köpa år 2019 även om det inte fanns budgeterat. Därav en ökning på 480 000 €.

ICT-kostnaderna har stigit med 75 000 €. Omfattar tidigare använd programvara som Pegasos, Titania, m.fl. och även nya program/projekt som RAI som uppskattas kosta ca 28 000 €, och Kompassi som kostar 11 800 €, och ett nytt optimeringsprogram, Pegasos optimointi.

En kostnad på 47 000 € har tillsatts och denna kostnad omfattar ett pilotprojekt gällande införskaffning av läkemedelsrobotar. Startpaketet för detta är 17 300 € och till det tillkommer en månadsavgift på 240 €/apparat. I detta budgetförslag har det räknats med införskaffning av 10 robotar. En läkemedelsrobot uppskattas inbespara ca 35 % i personalkostnader (inbesparad arbetstid). Med hjälp av läkemedelsrobotar kan personalens arbetstid användas mer fördelaktigt. Läkemedelsrobotarna kan förväntas minska på antal besök hos kunderna med ca 50 %.

Material och varor

Övriga kostnader hålls på samma nivå som tidigare år (kläder, kanslitillbehör, interiör, vatten, el, städmaterial), men kostnaderna för läkemedel och vårdförnödenheter ökar med ca 11 000 €.

Understöd

Anslagen för understöd (närståendevård och bidrag till föreningar) är nästan oförändrade.

Övriga verksamhetskostnader

Omfattar hyror, som till största delen faktureras internt.

Mål 2020

Mål	Utvärdering	Målnivå
<p>Förbättra möjligheten att bo hemma längre, så att ca 91-92 % av över 75-åringar kan bo hemma, och samtidigt känna sig trygga och ha en god livskvalitet.</p> <p>Förbättra vårdkedjan och arbetsprocesserna enligt äldreomsorgslagen, och styra stödet utifrån kundernas individuella behov.</p> <p>Minska på onödiga patientförflyttningar.</p>	<p>Hemvårdens verksamhet: Utvärderas med hjälp av besöksstatistik och statistik över tidsanvändningen. Kvaliteten utvärderas med enkäter till personal och kunder.</p> <p>Intensifierad hemvård: Utvecklas under år 2020. Utvärdering sker med mätetal.</p> <p>RAI-funktionsbedömningsinstrument: RAI är ett omfattande mätinstrument, som även kan användas för statistiska mätningar över vårdtyngden.</p> <p>Uppföljning av användningsgraden av effektiverat boende: målsättningen är att högst 9 % år 2021 skulle bo på effektiverat boende.</p>	<p>Delmål:</p> <p>Hemvårdens verksamhetsmodell har ändrats i september 2019: Automatisk medicindelning har tagits i bruk, arbete sker i mångprofessionella team, hemförlovningsteam erbjuder effektiverad rehabilitering i hemmen. Ett nytt optimeringsprogram tas i bruk 2020, vilket effektiverar tidsanvändningen.</p> <p>Intensifierad hemvård planeras och utvecklas, för att de äldre skall kunna bo längre hemma. -> Möjligheten till detta utreds under våren 2020. I.o.m. effektiverad hemvård kan allt fler äldre bo hemma längre. År 2019 bor 10,2 % av över 75-åringar i Pargas på effektiverat boende, rekommendationen är att ca 7-9 % skall bo på effektiverat boende.</p> <p>Ökad diagnostisering i hemmet, införskaffning av snabb CRP- och Hb-mätare. År 2021 införskaffning av bärbar EKG-monitor.</p> <p>RAI-funktionsbedömningsinstrument tas i bruk under år 2020, vilket ger tydligare kriterier för beviljande av platser.</p>
<p>På basen av de nationella målsättningarna kommer det att behövas ca 70-80 fler effektiverade serviceboendeplatser mellan åren 2020-2030 i Pargas. Siffrorna baseras på Statistikcentralens uppgifter om antal över 75-åringar.</p>	<p>Utvärdering: Pargas har 123 egna effektiverade serviceboendeplatser och köper (10/2019) 51 platser från privata aktörer. För år 2020 har det budgeterats för ytterligare 5 platser. Ökningen av antal köpta platser följs upp.</p> <p>Det har även skett en ökning av vårdtunga äldre missbruks- och/eller mentalvårdskunder, som Pargas inte har möjlighet att vårda i egen regi. För dessa kunder finns ett behov av att köpa platser från övriga instanser.</p>	<p>Delmål:</p> <p>Behovet av platser finns, olika möjligheter till lösningar bör utredas.</p>
<p>Öka delaktighet, minska på ensamhet och förebygga mentala</p>	<p>Utvärdering sker med mätetal över antal besök, samt med enkät till den äldre befolkningen.</p>	<p>Delmål:</p>

<p>svårigheter hos den äldre befolkningen.</p> <p>Öka rörligheten hos den äldre befolkningen.</p>		<p>Hemvårdens ment-team skall förebygga ensamhet, erbjuda stöd i hemmen och bidra till att öka delaktighet i samhället.</p> <p>Utveckla dagverksamheten, stöd för minnessjuka och rådgivningsverksamhet. Ta i bruk ett digitalt verktyg för träning av kognitiva färdigheter.</p> <p>Planera verksamheter för trygg rörelse i vardagen, för att förbättra fysiken och förebygga fysiska funktionsnedsättningar. Utredda möjligheter att starta ett anpassat gym.</p> <p>Planera grupptranporter enligt socialvårdslagen för att stöda rörligheten, i samarbete med socialenheten.</p>
<p>Nytt tidsbaserat avgiftssystem tas i bruk år 2020.</p>		
<p>Förbättra kvaliteten på terminalvård i de effektiverade serviceboendena, så att det finns mindre behov av överflyttningar till hälsovården vid livets slutskede.</p>	<p>Uppföljning av antal dagar av terminalvård och utvärdering av vården.</p>	<p>Delmål:</p> <p>Öka på personalens kunskap om terminalvård. Tydliga processer och vårdbeskrivningar. Utbildning av personalen.</p>

Årsverken	2016	2017	2018	B 2019	B 2020	2021	2022
Administrativ personal	2,2	2,8	2,2	2,7	3		
Enhetsledare	8,0	7,3	9,0	9,0	9		
Socialarbetare	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5		
Sjukskötare	19,0	22,0	22,0	20,0	21		
Närvårdare el. motsv.	117,5	150,2	144,1	124,5	123,08		
Handledare el. motsv.	4,5	4,2	5,0	5,0	5		
Minneskoordinator	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0		
Övriga	3,5	2,6	4,0	4,0	0,2		
Läroavtalsstuderande			5,0	10,0	10		
Årsverken totalt	156,2	190,6	192,8	176,7	172,78		

Antal anställda / Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Tillsvidare		145	162				
Tidsbundna		73	65				
Antal anställda 31.12.		218	227				

Prestationer	2016	2017	2018	E 2019	2020	2021	2022
Hemvårdsbesök (hemservice + hemsjukvård)	89 759	101 068	96 263	100 000	102 034		
Antal kunder i hemvård	753	786	733	795	776		
Servicebostäder	32	32	33	37	37		
Effektiverat serviceboende	127	127	129	123	123		
Hemvårdsbesök i servicebostäder/effektiverat serviceboende	180 515	175 371	180 740	177 773	182 547		
Närståendevård, kundantal, > 65 år	118	122	128	125	130		
Mätetal / Mittarit							
Nettokostnad/invånare, €	653	721	781	750	859		
Hemvårdsbesök (hemservice + hemsjukvård), €/besök	33,6	30,2	36	34	34		
Närståendevård, €/kund	4770	4568	4689	4 696	4 399		
Serviceboende, €/plats	24 893	29 760	23 728	30 871	33 873		
Antal hemmaboende i åldern 75+		1673	1690	1 832	2 074		